

Utbildningsinspektion i Sörbergeskolan grundskola 7–9

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kunskapsbedömningen och betygssättningen, kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och övriga författningar. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Sörbergeskolan

Skolverket sände den 4 november 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Sörbergeskolan har bestått av undervisningsråden Anders Nylander och Stefan Persson. Besök i Sörbergeskolan inleddes den 4 april 2005 och avslutades den 6 april 2005.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Sörbergeskolan genomfördes intervjuer med elever, föräldrar, elevvårdspersonal, lärare samt rektorn. Lektioner i årskurs 7-9 besöktes. Under besöket fördes också spontana samtal med elever och personal.

Beskrivning av Sörbergeskolan

Sörbergeskolan	Antal barn/elever
Grundskola	340
Särskola	11
Asylklass	12

Sörbergeskolan tillhör Mellersta skolområdet. Förutom Sörbergeskolan finns ytterligare tre grundskolor, särskola och förskola inom skolområdet.

Skolan är belägen i Sörberge stadsdel intill isstadion med närhet till natur och motionsspår. Utbildningen vid skolan omfattar grundskola, årskurserna 7-9. Ungefär hälften av eleverna är berättigade till skolskjuts. Vid skolan finns en grupp elever med begränsade kunskaper i svenska som nyligen kommit till Sverige, en så kallad "asylklass". Ansvarig för den verksamheten är rektorn för Bergforsens skola som har ett särskilt ansvar för all asylundervisning inom kommunen. Verksamheten för de asylsökande eleverna i skolan beskrivs i rapporten för Bergforsens skola. Även elever mottagna i grundsärskola årskurs 7-9 finns lokalmässigt integrerade. För dessa elever ansvarar en särskild rektor som är ansvarig för all särskoleverksamhet och träningsskola inom kommunen förutom särvox. Undervisning i franska och spanska bedrivs lokalmässigt vid gymnasieskolan i Timrå medan undervisning i tyska sker vid den egna skolan. Skolan byggdes år 1978 som en av de modernaste i sitt slag.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

I Sörbergeskolans kvalitetsredovisning 2003/04 skrivs att skolan når ett bra resultat när det gäller kunskaper och utbildningsresultat.

Meritvärdet för elever i årskurs 9, år 2004 är 195,2. Det kan jämföras med kommunens medelvärde som är 197,5 och rikets medelvärde som är 206,9. Det finns som helhet könsskillnader där flickornas meritvärde ligger på 209,8 och pojkarnas på 187,7. Skillnaderna är jämförbara med riket. Andel elever som uppnått målen i alla ämnen är 69,9 procent och kan jämföras med kommungenomsnittet som är 75,2 procent och riksgenomsnittet som är 75,9 procent. Lägst meritvärden återfinns bland de naturorienterande ämnena och moderna språk. Eleverna är osäkra på om lärarna sätter rättvisa betyg.

De flesta elever har grundläggande behörighet till nationellt program i gymnasieskolan. Alla flickor var behöriga medan 12,9 procent av pojkarna saknade grundläggande behörighet. Resultaten av de nationella proven i årskurs 9 för läsåret 2003/04 visar att 24 elever av 96 ej uppnått målen i matematik. Nästan alla elever fullföljer utbildningen inom nio år.

Enligt skolans arbetsmiljörapport 2003/04 uppger eleverna att de i stort sett trivs på skolan och i sin grupp. Vid intervjuer uppges att allvarliga fall av kränkningar och mobbning har inträffat men att dessa har tagits om hand av skolans personal. Hårt språkbruk är relativt vanligt förekommande mellan elever men enligt eleverna handlar det oftast om en jargong och är inte allvarligt menat. Elever som är mottagna i särskolan accepteras och behandlas väl av andra elever på skolan. Även elever som går i asylklassen accepteras av övriga elever. Dock uppges att elever i asylklassen och övriga elever inte har så många tillfällen att umgås med varandra.

Vid lärarintervjuer uppges att förhållandet mellan vuxna och elever är bra och att det är små disciplinproblem på skolan. Enligt skolans arbetsmiljörapport uppger lärarna att de respekterar varje människas egenvärde till 5,7 på en 6-gradig skala. På frågan; - Lyssnar man på vad du tycker? uppger eleverna värdet 3,7 på en 6-gradig skala.

Eleverna tar ansvar för skolmiljön. I de flesta av skolans lokaler är det rent och snyggt. Skolan är förhållandevis väl bevarad med tanke på att ingen renovering genomförts sedan den byggdes 1978. Klotter eller annan förstörelse förekommer i viss omfattning på toaletter och i korridorer. De flesta elever klarar att ta ansvar för sitt lärande, exempelvis läxor och inlämningsuppgifter.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att resultaten inom området kunskaper, utveckling och lärande är godtagbara. Åtgärder bör vidtas för att kunskapsresultaten skall förbättras, speciellt i matematik och i naturorienterande ämnen.

Skolan bör göra en analys av resultaten i nationella prov i årskurs 9 - speciellt i matematik - i relation till att så gott som alla elever fått godkända betyg i svenska, matematik och engelska.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

Eleverna känner till demokratiska arbetssätt och skolan använder elevråd som arbetsform för elevinflytande. Eleverna uppger att det oftast har varit materiella frågor, exempelvis utbudet på elevcafeterian och utemiljön som varit på dagordningen för elevrådet. Det är handledaren/läraren som utser vilka elever som ska vara elevrådsrepresentanter. Enligt rektorn har handledaren bra kännedom om vilka elever i klasserna som har övriga elevers förtroenden. Klassråd saknas på skolan men tanken är att elevrådsfrågor skall för- och efterarbetas på handledartiden. Dock varierar det stort mellan olika klasser och olika handledare i vilken mån det sker. Det innebär att elevrådsrepresentanter inte alltid vet hur klassen ställer sig i en del frågor som skall beslutas om på elevrådet.

I vilken omfattning eleverna har möjlighet att påverka innehållet i undervisningen skiljer sig åt mellan olika ämnen och lärare. I en del ämnen får eleverna vara med och påverka innehåll, arbetssätt och formerna för bedömning. I andra ämnen styr läraren det mesta. Eleverna anser att lärare och elever diskuterar hur undervisningen skall utformas i relativt liten omfattning. Även arbetet i klassen utvärderas i ringa omfattning enligt eleverna.

Samverkan med föräldrar sker främst under utvecklingssamtalen och vid föräldramöten. Utvecklingssamtal erbjuds minst en gång per termin och föräldramöte erbjuds 1-2 gånger per termin. "Öppet hus" genomförs under en vecka per termin. Aktuell information till föräldrar och elever läggs ut på skolans hemsida. Vid utvecklingssamtalen redovisas hur elevens lärande och utveckling framskrider. Även frågor av social karaktär tas upp. Elever och föräldrar har möjlighet att ta upp det som känns angeläget. Innehåll och kvalitet på utvecklingssamtalen varierar mellan olika lärare och ämnesarbetslag.

Föräldraråd/lokal styrelse finns för skolområdet. Möten genomförs tre till fyra gånger per termin. Föräldrarepresentanter från varje klass och rektorn deltar. Föräldrarådets roll är att fungera som ett rådgivande organ och vara en länk mellan skolan och övriga föräldrar i klasserna. Enligt intervjuade föräldrar har föräldrarådet i praktiken varit ett informationsforum från skolan till föräldrarepresentanterna. Elever och personal har deltagit i en enkät som använts som underlag för kvalitetsredovisningen.

Vid undervisningspass med egna studier (ES) får eleverna själva bestämma vad de ska arbeta med inom ämnens ram.

Skolans handlingsprogram mot kränkande behandling tar upp begreppet "kränkande behandling" men definierar endast mobbning. Det förebyggande arbetet och akuta åtgärder beskrivs, men vad skolan gör för att upptäcka mobbning saknas. Hur skolan arbetar om elever kränks av vuxna behandlas inte. Inspektionen visar att det råder en osäkerhet hos elever och föräldrar om skolan har ett handlingsprogram mot mobbning och kränkande behandling. På vilket sätt skolan hanterar kränkningar och mobbning är inte känt. Antimobbningsteam finns på skolan. Dock råder en osäkerhet om det finns ett antimobbningsteam bland intervjuade elever. Fall med kränkningar eller mobbning tas upp på elevvårdsteamets träffar.

Eleverna uppger att det förs få samtal kring värdegrundsarbetet i dagsläget vid skolan. I skolan finns så kallade rastvärdar, det vill säga vuxna som är i korridorer och på skolgården under raster. Från skolans budget avsätts 500 kronor per klass till en trivselkassa i syfte att främja trivsel och sammanhållning mellan eleverna.

Information kring hälsoförebyggande arbete ges i huvudsak av lärare i samband med sexualundervisningen och undervisningen om droger. Tematiskt arbete sker inom kost och hälsa.

Skolsköterska finns halvtid på skolan. Hon arbetar måndag, onsdag och fredag. Skolläkare finns tillgänglig på skolan tisdagar och torsdagar efter tidsbeställning. Tillgång till kurator finns inte inom skolområdet eller i kommunen. Inom kommunen finns tillgång till skolpsykolog. Skolhälsovården erbjuder eleverna hälsokontroller och vaccineringar.

Vid inspektionen framkommer att skolsköterskan har många elevärenden som bottnar i en social problematik. Eftersom kommunen som helhet saknar skolkurator inverkar detta negativt på skolsköterskans möjlighet att bedriva ett hälsofrämjande arbete med eleverna.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans arbete med arbetsmiljö och delaktighet har en godtagbar kvalitet.

Skolan bör förbättra det formella elevinflytandet, speciellt när det gäller att för- och efterarbeta elevrådsfrågor och hur elevrådsrepresentanter utses.

Skolan bör förbättra elevinflytandet i undervisningen.

Skolan bör utveckla handlingsprogrammet mot kränkande behandling och mobbning och göra det mera känt bland elever och föräldrar.

Tillgång till elevvård bör förbättras.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Skolan organiserar eleverna så att varje handledare har 10-14 elever och varje klass består av två handledargrupper. I årskurs 7 arbetar eleverna i helklass cirka 40 procent av tiden och övrig tid sker undervisningen i halvklass eller mindre grupper. I årskurs 8 sker endast undervisningen i idrott i helklass. Övrig tid är eleverna indelade enligt ett system där fyra klasser är delade i fem- eller sex grupper. I årskurs 9 sker helklassundervisning i idrott och samhällsorienterande ämnen. Resten av tiden sker undervisningen i fem grupper. Syftet med gruppindelningar är att få färre elever i undervisningsgrupperna.

Lärarna är organiserade i fyra "ämnesarbetslag" men även så kallade handledarträffar finns där lärarna träffas inom årskurserna. Ämnesarbetslagen på skolan träffas varje vecka och handledarträffar sker var fjärde vecka. Varje morgon träffar handledarna sina elever minst 15 minuter för att skapa en god relation med sina elever och ge stöd i elevernas planering av undervisningen. På måndagar är träffarna cirka 30 minuter.

Intervjuade elever känner till mål och betygskriterier i samhällsorienterande ämnen och svenska. Även lokala mål och betygskriterier finns framtagna i bild, slöjd, idrott och hälsa och franska. Betygskriterier för ämnen finns bland annat

tillgängliga på skolans hemsida. Vid inspektionen framkommer att olika lärare och ämnesarbetslag har olika tillämpning av betygskriterier. Eleverna upplever även att olika krav ställs mellan kommunens 7-9 skolor.

Elevernas kunskapsutveckling bedöms utifrån skriftlig och muntlig redovisning. Den skriftliga redovisningen består oftast av prov eller inlämningsuppgifter. Betygsättning av elevernas resultat på enskilda prov och inlämningsuppgifter görs vid skolan. När det gäller sent inlämnade arbetsuppgifter och omprov varierar olika lärares sätt att bedöma dessa.

Undervisningstiden fördelas genom att det finns en gemensam timplan för skolområdets F-6 skolor och Sörbergeskolans årskurser 7-9. Den inskickade timplanen visar inte på ett tydligt sätt hur skolområdet kontrollerar undervisningstiden i förhållande till den nationella timplanen. Vid inspektionstillfället stämde ej fördelning av timmar i ämnena överens med den nationella timplanen. Justeringar har gjorts efter inspektörernas besök i skolan.

Vid inspektionstillfället arbetade eleverna oftast enskilt eller i par. Eleverna säger att de även arbetar i grupp ibland. Tematiskt ämnesövergripande arbete förekommer i relativt liten omfattning. Inspektörernas intryck är att intresse och engagemang varierar starkt mellan olika elever och mellan olika lektioner. Vid en del av lektionerna går tid bort på grund av förflyttningar mellan klassrum och andra utrymmen vilket innebär att undervisningens effektivitet påverkas negativt.

Inom ämnet idrott och hälsa får eleverna välja mellan två olika nivåer på undervisningen. Skolan betecknar dessa nivåer som en "snabbare" och en "lugnare" grupp. Syftet är att ge elever med lägre motivation och förutsättningar för ämnet möjlighet att utvecklas med jämbördiga elever. Val av grupp sker i början av terminen och byte kan när som helst ske, dock ej vecka för vecka. Olika lärare undervisar i de båda grupperna. Eleverna i båda grupperna kan nå alla betygssteg.

Elevvårdsärenden kan anmälas till elevvårdsteamet för beslut om hur man ska gå vidare med ärendet. Vid behov hålls elevvårdskonferenser som kan initieras av elevvårdsteamet eller handledaren. Rektorn deltar alltid i elevvårdskonferensen.

Elevärenden kan även lyftas till teamet som finns under "VITS" som betyder "Vardagsnära Insatser för Tydlig Samverkan". Det sistnämnda är ett samarbete mellan skolförvaltningen, barn- och ungdomspsykiatiska kliniken, Landstingets barn- och ungdomshabilitering, Specialpedagogiska institutet och socialtjänsten.

För att upptäcka elever i behov av stöd genomförs klassgenomgångar där så kallade avcheckningar genomförs och protokollförs. Detta används bland annat som underlag i arbetet med resursfördelningen.

Skolan genomför ett diagnostiskt läs och skrivtest i årskurs 7. I matematik genomförs så kallat PRIM-test i årskurs 8. Inför årskurs 7 sker en överlämnandekonferens med områdets F-6 skolor där elever som tidigare haft stöd speciellt uppmärksammas.

Inspektörernas intryck är att skolan satsar på att få alla elever behöriga till ett nationellt program på gymnasieskolan. Exempelvis ges särskilt stöd endast i

svenska, matematik och i viss mån i engelska och i huvudsak utanför ordinarie klass- eller grupps ram. Detta får negativa konsekvenser för resultaten i övriga ämnen. De visar att över 30 procent av eleverna inte uppnått målen i ett eller flera ämnen. Vid intervjuer framkommer att en elev som inte velat ta emot stöd utanför klassen har fått skriva under ett intyg där eleven fransäger sig stöd.

Åtgärdsprogram upprättas för alla elever som får stöd. Dock framkommer att en del elever som borde få stöd i olika ämnen ej får något stöd. Enligt rektorn medför undervisningen i små grupper att eleverna kan få stöd av ordinarie ämneslärare på ett bättre sätt. Mycket av ansvaret för att eleven ska nå målen läggs på eleven och föräldrarna vilket blir tydligt när skolan upprättar åtgärdsprogram. Rutinerna vid upprättande av åtgärdsprogram varierar mellan olika ämnen och lärare. I de flesta fall upprättas åtgärdsprogram tillsammans med elever och föräldrar. Dock förekommer att en del lärare skickar hem ett färdigt åtgärdsprogram som elev och förälder skall underteckna.

Praktisk arbetslivsorientering, PRAO genomförs i perioder under en vecka i årskurs 8 och 9. Kontakt med samhälle och näringsliv bedrivs genom olika projekt inom "Företagsam skola", exempelvis lärare som praktiserar på olika arbetsplatser. Rotary erbjuder arbetsplatsbesök för intresserade elever och studiebesök genomförs i samband med SO-undervisningen.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Sörbergeskolans pedagogiska verksamhet håller godtagbar kvalitet.

För att ge eleverna en helhetssyn på lärandet kan det tematiska arbetet utökas.

För att säkerställa likvärdig betygssättning bör skolan föra en diskussion om bedömning och betygssättning.

Skolområdet bör säkerställa att eleverna får undervisningstid i enlighet med den nationella timplanen.

Skolan bör utarbeta tydliga rutiner för hur åtgärdsprogram skall upprättas.

Det specialpedagogiska stödet bör förbättras. Stöd ges endast i matematik svenska och till viss del i engelska.

Särskilt stöd bör i större omfattning ges inom ordinarie klass eller grupps ram.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Skolan leds av en rektor som även är "skolområdesrektor" för hela Mellersta skolområdet. Skolområdesrektorn är chef för övriga rektorer och har det övergripande ekonomiska ansvaret för området. Till sin hjälp har rektorn en biträdande rektor som också ansvarar för all särskoleverksamhet inom kommunen. På skolan finns en "samordnare" med särskilt ansvar för verksamheten med studie- och yrkesval och IT. Rektor, biträdande rektor, samordnaren samt representanter för ämnesarbetslagen och specialpedagogiskt stöd utgör skolan ledningsgrupp som träffas var tredje vecka.

Rektorn leder lärarkonferensen som hålls var annan vecka. Rektor har det övergripande ledningsansvaret för den pedagogiska utvecklingen på skolan. Vid inspektionen framkommer att intervjuade elever och föräldrar uppfattar att skolledning och personal inte alltid är överens, exempelvis kring policyfrågor.

Vid intervjuer sägs att verksamheten uppfattas som ”sprettig” vilket innebär att ett flertal viktiga områden behandlas olika av olika lärare och ämnesarbetslag. Det handlar om hur bedömning och betygsättning sker, hur åtgärdsprogram upprättas, hur och om klassrådsfrågor diskuteras, omfattning av elevinflytande i undervisningen och hur utvecklingssamtal genomförs. Alla intervjuade grupper framför att ett utvecklingsområde för skolan är att skapa en pedagogisk samsyn på skolan så att verksamheten uppfattas som likvärdig för alla elever. Inspektionen visar att rektorn anses mest vara administrativt inriktad och blir inte den pedagogiska ledare för verksamheten som personalen önskar. Rektorn anser att delar av det administrativa arbetet ingår i den pedagogiska ledningen av skolan, exempelvis att se till att rätt saker behandlas på lärarkonferensen.

Som grund för skolans kvalitetsredovisning finns de utvärderingar som skolan genomför varje år samt enkäter till elever och personal. Kvalitetsredovisningen innehåller områdena; Kvalitetsarbete – Personal – Materiella resurser – Hälsa – Kunskaper och utbildningsresultat – Normer och värden – Elevernas ansvar och inflytande – Samverkan. För kommande utvärdering planeras även en enkät till föräldrar. Elevernas resultat på nivåprov och betyg används också som underlag för kvalitetsredovisningen. För de flesta områden beskrivs indikatorer enligt Skolverkets kvalitetsindikatorsystem, prioriterade mål i skolplanen, mål och resultat samt åtgärder för utveckling.

Arbetsplanen för läsåret 2003/04 består av de åtgärder för utveckling som lyfts fram i skolans kvalitetsredovisning. En ”verksamhetsplan” finns där skolans organisation och vardagliga arbete beskrivs. Verksamhetsplanen kan ej anses motsvara de krav som kan ställas på en arbetsplan. Exempelvis finns inte mål för skolan eller för eleverna beskrivna.

Vid skolan finns ingen formell särskild undervisningsgrupp men det finns en elev som har det huvuddelen av undervisningstiden utanför ordinarie klass eller grupp. Det finns även elever som har anpassad studiegång vid skolan. Beslut har fattats på elevvårdskonferensen och har återrapporterats till barn och utbildningsnämnden.

Klagomål framförs vanligen till berörd lärare eller handledare. Därefter går man vidare med synpunkter till rektorn. Eftersom rektorn för skolan även är skolområdesrektor blir nästa steg att kontakta förvaltningschefen eller nämnden.

Närvarokontroll sker av lärarna vid lektionernas början. Enligt barn och utbildningsnämndens delegationsordning kan rektor uppdra till annan befattningshavare att bevilja en elev ledighet från skolarbetet upp till tio dagar. Vid Sörbergeskolan får läraren bevilja en elev ledighet i sådan omfattning. Ytterligare ledighet beviljas av rektorn eller Barn- och utbildningsnämnden.

Betygskataloger förs och förvaras på ett rättssäkert sätt. Registerkontroll genomförs alltid vid nyanställningar.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Sörbergeskolan håller en godtagbar kvalitet när det gäller styrning och ledning.

Skolans rektor och personal bör genomföra genomgripande diskussioner för att skapa en samsyn hur arbetet skall organiseras.

Skolan bör förbättra arbetet med, och innehållet i arbetsplanen.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

Som språkval erbjuds tyska, franska, spanska, samt svenska/engelska. Valet till svenska/engelska innebär att det endast är elever i behov av stöd i dessa ämnen som beviljas detta språkval. Möjlighet att byta språkval mellan övriga språk finns, även om skolan försöker undvika detta. Undervisningen i spanska och franska sker i gymnasieskolans lokaler.

Elevers val och skolans val genomförs sammantaget som ämnet "hälsokultur". Eleverna får under minst 90 minuter per vecka välja en aktivitet som är kopplad till ämnena idrott och hälsa, slöjd, musik och drama. Eleverna har även möjlighet att delta ytterligare pass inom hälsokultur. Utbudet av aktiviteter påverkas av elevernas önskemål. Vid inspektionen framkommer att närvarokontrollen är bristfällig vid en del av dessa aktiviteter.

Enligt rektorn erbjuds undervisning i modersmål. Information om rätten till modersmålsundervisning sköts av handledarna. Modersmålsundervisning genomförs på arabiska, finska, persiska, ryska och spanska.Handledning på annat modersmål erbjuds ej vid skolan.

Skolan genomför varje år friluftsdagar då eleverna inte erbjuds någon skollunch utan måste ta med sig matsäck hemifrån. I samband med dessa tas även avgifter ut för bussresor och liftkort på totalt 150-200 kronor per år.

Det finns inga elever inom skolans upptagningsområde som fullgör skolplikt på annat sätt.

Individuella samtal mellan elever och studie- och yrkesvägledare genomförs inför valet till gymnasiet. Vid föräldraintervjuerna sägs att information om val till gymnasiet varit bra.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgången till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning är godtagbar.

Närvarokontrollen vid elevers val/skolans val, det vill säga inom ämnet "hälsokultur" bör förbättras.

Skolan och kommunen bör se över riktlinjer för avgifter i samband med undervisningen.

Handledning på annat modersmål erbjuds ej vid skolan.

Samtliga elever ges ej möjlighet att välja svenska/engelska som alternativ till tyska, franska och spanska i språkvalet vilket inte följer författningarnas krav.

6. Resurser

I Sörbergeskolan var lärartätheten under läsåret 2003/04 7,8 lärare per 100 elever. Jämförande statistik för Timrå kommun som helhet var 7,0 lärare per 100 elever och för riket som helhet 8,4 lärare per 100 elever. Alla lärare vid skolan har pedagogisk utbildning. Totalt arbetar 44 personer på skolan varav 32 som lärare.

Av 32 lärare har 26 ämneskompetens inom de ämnen de undervisar. Övriga har grundutbildning som 1-7 lärare eller annan pedagogisk utbildning. Enligt rektorn är ämneskompetensen mycket god bland skolans personal. Dock är kän-

nedomen om styrdokumentet och kunskapen om vilket uppdrag skolan har inte heltäckande.

Kompetensutvecklingen de senaste tre åren har byggts på en plan som legat på tre "nivåer" – området, ämneslaget och individen. Möjligheten till ämnesfördjupningar ser olika ut eftersom utbudet av kompetensutveckling för vissa ämnen är mindre. Ekonomiska hinder finns för mer omfattande kompetensutvecklingsinsatser och att delta i kompetensutveckling som anordnas på annan ort. Samarbete kring särskilda kompetensutvecklingsdagar sker med Sundsvalls kommun. Önskemål framförs om mera individuell kompetensutveckling.

Läromedel och annat undervisningsmateriel är i stort sett i gott skick och finns i tillräcklig omfattning. Dock förekommer att kartböcker, bredvidläsningsböcker inom samhällsorienterande ämnen och vägghäften är inaktuella.

På skolan finns två datorklasser varav den ena är bokningsbar. Den andra salen skall hållas tillgänglig för spontana datorbehov. Eleverna uppger att det i stort sett finns fungerande datorer. Lärarna anser att skolan har relativt bra tillgång till aktuella läromedel och teknisk utrustning.

För närvarande finns en elev med rörelsehinder på skolan. Skolans lokaler är byggda i ett plan. Tillgång till hiss finns. Skolans alla delar kan nås av rörelsehindrade elever.

En gemensam matsal för alla elever finns på skolan. Skolans elever erbjuds gratis frukost varje morgon innan undervisningen startar. Detta upplevs som mycket positivt av elever och föräldrar eftersom många elever åker skolskjuts och inte hinner äta frukost hemma. Väntetiderna upplevs som rimliga i samband med skolskjutsen.

Vid resursfördelning tas hänsyn till elever som har behov av stöd, till exempel de elever som riskerar att inte nå målen. Även prioriterade områden i enlighet med kvalitetsredovisningen - exempelvis bättre måluppfyllelse i matematik - och investeringsbehov styr resursfördelningen. Personalen informeras om budget under personalmöten och synpunkter kan lämnas. Vid ett senare möte med fackliga representanter fastställs budget.

Skolan har relativt begränsade resurser, både personella och materiella. Antal elever i varje klass varierar mellan 23 och 28 elever. Enligt rektorn avsätts 1400 kronor per elev och läsår till att köpa in läromedel och förbrukningsmaterial.

Eleverna vid skolan upplever att skolgården inte stimulerar till uteaktiviteter. Eleverna anser att de aktiviteter som de kan göra ute, är att sola och åka skateboard, eftersom det som finns är asfaltytor och bänkar att sitta på.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Sörbergeskolan ges godtagbara resurser för att skolan skall nå målen. Läromedel, speciellt inom samhällsorienterade ämnen bör förbättras så att aktuella förhållanden beskrivs.

Utemiljön bör ses över så att elevernas tillgång till rastaktiviteter förbättras.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Sörbergeskolan övergripande har godtagbar kvalitet. De flesta lärare har formell kompetens. Eleverna blir sedda

och stämningen bland lärare och elever är god. Det finns mycket få fall av kränkande behandling och mobbning på skolan. Lokalerna på skolan är stora och ändamålsenliga för verksamheten. Närheten till idrottsanläggningar, motionsspår och natur innebär stora möjligheter till hälsofrämjande aktiviteter.

Det finns dock behov av insatser inom följande områden:

- åtgärder bör vidtas för att kunskapsresultaten skall förbättras, speciellt i matematik och naturorienterade ämnen,
- i relation till att så gott som alla elever fått godkända betyg i svenska, matematik och engelska, bör skolan göra en analys av resultaten på nivåproven i årskurs 9, speciellt i matematik,
- skolan bör förbättra det formella elevinflytandet speciellt när det gäller att för och efterarbeta elevrådsfrågor och hur elevrådsrepresentanter utses,
- skolan bör förbättra elevinflytandet i undervisningen,
- skolan bör förbättra handlingsprogrammet mot kränkande behandling och göra det mera känt,
- tillgång till elevvård bör förbättras på skolan och i kommunen som helhet,
- skolan bör utarbeta tydliga rutiner för hur åtgärdsprogram skall upprättas,
- för att ge eleverna en helhetssyn på lärandet kan det tematiska arbetet utökas,
- för att säkerställa likvärdig betygssättning bör skolan föra en diskussion om bedömning och betygssättning,
- skolområdet bör säkerställa att eleverna får undervisningstid i enlighet med den nationella timplanen,
- det specialpedagogiska stödet bör förbättras,
- särskilt stöd bör i större omfattning ges inom ordinarie klass eller gruppssammanhang,
- skolans rektor och personal bör genomföra genomgripande diskussioner för att skapa en samsyn hur arbetet skall organiseras,
- skolan bör förbättra arbetet med, och innehållet i arbetsplanen,
- närvarokontrollen vid elevens val/skolans val, det vill säga inom ämnet "hälsokultur" bör förbättras,
- informationen om rätten till handledning på annat modersmål bör förbättras,
- läromedel, speciellt inom samhällsorienterade ämnen bör förbättras så att aktuella förhållanden beskrivs samt
- utemiljön bör förbättras.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Samtliga elever ges ej möjlighet att välja svenska/engelska som alternativ till tyska, franska och spanska i språkvalet (grundskoleförordningen 2 kap. 17§).

Datum

Ort

2005-08-24

Umeå

Anders Nylander

Stefan Persson